

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 FENEGŐ, EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉRE. — MEGJELNIK HETFO KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓR: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZAM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZAM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ: HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZAM. TELEFONSZÁM 18. PIÓRKIADÓHIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZAM. TELEFONSZÁM: 575

DEBRECEN, 1928 AUGUSZTUS 2.

CSÜTÖRTÖK

XXVI. ÉVFOLYAM 174. SZAM.

A rigai győzelem

A magyar atléták az amszterdami stadionban folytatják küzdelmüket a világ legjobbjaival és az egész világ figyelmé odatérelődik, ahol az acélos test, az acélos kitarítás ereje szerzi meg a diadalt. Amszterdamban még küzdenek a magyar atléták, Rigában azonban, ahol 11 nemzet legjobb cserkészei gyűltek egybe, hogy erejüket összemérjék, már eldőlt a nemes verseny sorsa. A rigai tengerparton felröppent az árbóca a magyar zászló, hirdette a magyar erő diadalmát. A kis cserkészek, a leendő atléták, megmutatták, milyen ígéretek, milyen ősi erőt jelentenek a magyar fiúk. Napokig tartó kemény küzdelem során szereztek meg 11 nemzet fiai közt az első helyet a magyarok: a debreceniek. A rigai versenyre ugyanis Magyarországból a debreceni cserkészeket küldték ki. A debreceni fiúk rászolgáltak a beléjük helyezett bizalomra, ennek a tösgyökere magyar vidéknek a fiai a nagy idegenben megharcolták szép harcukat, elragadták a pálmát a többiek elől, a hatalmas nyugati népek fiainak kezéből kicsavarták a győzelmet.

A magyar faj erejét, szívósságát elismerték a rigai nemzetközi versenyen, — elismertették a debreceni fiúk, akik előtt 10 nemzet cserkészei hajtották meg zászlójukat. A munka, melyet végeztek, nagyon kemény volt. A nagy nyugati országok cserkészei nem számítottak arra, hogy a maroknyi magyar csapat viszi el a győzelmi pálmát és a biztos győzelmet tudatában indultak a versenyekre. A magyar fiúk győzelme meglepetés.

Megható, hogy a debreceni cserkészeknek a nemzetközi versenyen elért diadala most következett be, most ért ide a hire a győzelemnek, mikor az egész város gyászünnepekre készül. Debrecen városa a szabadságharcban elesett hőskö gyászünnepeket tartja most, kint abban a temetőben, melynek hatalmas sírhalmi alatt pihenek a honvédek, akik elhaltak a magyar szabadság védelmében.

Augusztus 2-án kivonul a város népével együtt a hőskö temetőjébe az a debreceni cserkésztábor is, mely itthon maradt és nem vehetett részt a rigai győzelemben. A hőskö sírjai mellett felsorakozó debreceni fiúk szívét büszkeség tölti el és büszke rájuk a város is, melynek diadalt szereztek a messze idegenben, a Keleti tenger partján. Ugy érezzük, hogy a kis debreceni cserkészek folytatták azt a küzdelmet, melyet a hős honvédek harcoltak meg a magyar név dicsőségéért. A hőskö ereje, kitarítása és akadályt nem ismerő bátorsága volt a debreceni cserkészeket diadalra segítő erő. Az ő szívüket, lelküket is átnatja az az eszme, mely harcra hevitette a honvédeket és vitte őket poklok keservébe, ahol kellett a halálba is, a magyar dicsőségéért. A magyar szabadságharc névtelen hősi halottainak emlékoszlópát holnap koszorúzzák meg a debreceni csata után létesült szomorú temetőben és oda-hajlik a sírok fölé az egész város kegyele, azé a városé, melynek népe minden idegében, szíve minden csepp vérében együtt érez ma is a honvédekkel, akik elvérezték azért a szent eszméért, melyért e népnek ma is küzdeni kell.

A debreceni cserkészek Rigában levették kalapjaikról az árvalányhaját és odaadták a rigai temetőben fekvő magyar hősi halottak sírja fölé. Nem sokban különbözik ez a tiszteletadás attól, amelyet magyar cserkészek adnak meg augusztus másodikán a szabadságharc hősi halottainak tiszteletére. Az új nemzedék áldoata teljes itt is és a messze külföldön is az őskö hősiessége, tradíciói előtt. A rigai tiszteletadás és a debreceni ünnepség hazafiaság, a magyar nemzeti eszme rigi fényében tündöklök felénk.

Virilizmus és a praetoriánus csapat

Irta: HEGYMEGI KISS PÁL országgyűlési képviselő.

Az őszi parlamenti ciklus legfontosabb kérdése a közigazgatási reform lesz. A közigazgatás reformálásának folyamatán jubileumi folyamatnak

szoktam nevezni. 1886 óta állandóan készítik a miniszterek és hozzák reformjavaslatukat. 42 esztendő telt el, de az egy-séges és „korszerű” reform kérdésével a kormányok megbirkózni nem tudtak.

Körülbelül 50 tervezet készült — magam is, mint miniszteri tisztviselő, résztvettem egy párnak megalkotásában —, de a miniszterek buktak, — a közigazgatás rendezése, egyszerűsítése elmaradt, pedig

a hibák és a hiányok kiállóan követelték a kérdésnek a népszerűtelt jégében való megoldását.

Demokratikus közigazgatási reform csak egy volt, a Wekerle Sándoré, melyet a háború végén az összeroppanást megelőzőleg készítettett, illetőleg készített, mert a községi reformot elvette Vicsiántól s az öreg ur maga csinálta. — Szegény, jó Fáy Alberttel pipaszó mellett referáltunk neki s mikor egy-egy demokratikus vívmányt proponáltunk a városi törvényben, ő sem tudott szabadulni a pártszempontoktól:

— Jó, jó öcsémuram, de a politikuskokra is tekintettel kell lenni!

Demokratikus közigazgatási reformot csak azután várhatunk, ha „megértünk” és titkos választás alapján ül össze a parlament.

Addig lehetne szó legalább az égető hiányoknak politikamentes szabályozásáról (eljárás egyszerűsítése stb.), azonban a Szcitovszky javaslatában ezt nem találjuk meg. Ez a javaslat „nógrádi” stílusban készült.

Mi is ez a „nógrádi” stílus? Menjünk vissza a második nemzetgyűlés idejébe, amikor Huszár Elemér rétsági mandátumát indítványomra a bíráló bizottság megsemmisítette s Rétságon újra képviselőt kellett választani. — Bud János akkor újdonsült miniszter volt, nem volt még kerülete sem, tehát „hivatalosan” jelöltetett Rétságon. A polgári ellenzék részéről ketten is próbálkoztak: Pókai-Pivny Béla és az egyik Lipcsey fia: Miklós, ki már az 1922-i választáson is kísérelte ezt ebben a kerületben. — Ki is ment Rétságra s amint megérkezett,

egyik segédszolgabíró standapodé lefogatta, sőt bilincsekbe is verette.

Felzudultunk, hogy ezt már még sem lehet tünni. A felzudulás felháborodással vált, mikor megtudtuk, hogy a segédszolgabíró az akkori főispán, Stranyavszky, még felelősségre sem vonta, sőt ez a tb. szolgabíró nyilatkozatot is tett közbe, hogy „hazafias” kötelességének tartotta Lipcseyvel szemben úgy eljárni, amint azt tette. A polgári ellenzék engem azzal biztított meg, hogy keressem meg Apponyit, Andrásyt, kik a régi időben is az a kormánybástyáit védelmezték és birjam rá őket, hogy a polgári jogok védelmében indítandó akcióból ne vonják ki magukat, sőt Apponyi álljon az élére. Nem akartam vállalni a megbízást, mert Rakovszky István, akinek tisztá jellemtől nagyra becsültem s akivel a Habsburg-kérdést kivéve — különösen a politikai etikát illetőleg egy véleményen voltam — lebeszéltek erről a lépésről, céltalannak mondomta, mert — nézete szerint — Apponyi és Andrásy egy szalmaszálát sem hárítanak el „a mai rendszer utjából” és sokkal könnyelműbbek is ma már annál, hogy sem kitégyék magukat. Mégis Vázsonyi Vilmos kapacitálására és szegény jó Baross János szutyongatására felmentem Ap-

ponyihoz, előadtam a tényállást, akkor hallottam először a „nógrádi recept” szót s kértem nemzetünk nagyságát, próbáljuk megszélesíteni ezt a „hivatalos” stílust. Apponyi mosolygott is, meg is ütközött, de végül igazá volt Rakovszky Istvánnak, nem vállalta az akciót, mert ezért... mert ő már... stb.

Az 1926-os választások során a „nógrádi recept” országos receptté vált,

mert az egyik nógrádi képviselőből, Scitovszkyból, belügyminiszter, az egyik nógrádi főispánból, Sztranyavszkyból, pedig belügyi államtitkár lett. Andrásy a saját hátán észlelte a nógrádi recept hatását, nyíltzavazásos kerületekben ír-magja sem került be ellenzékének s az egész közigazgatásra ráült a „nógrádi stílus”.

Eszerint a „nógrádi recept” szerint akarják megoldani a magyar törvényhatóságok életét:

minél kevesebb szava legyen a lakosságnak a törvényhatóságok közületben s minél többen kerüljenek be oda olyanok, kik a hatalomnak biztos támaszai.

Eddig pl. Debrecen város törvényhatóságában a tagokat felerésben választották, felerésben sorrendben a legtöbb adót fizetők kerültek be s ezeken kívül körülbelül 35-en voltak, mint városi tisztviselő tagjai a törvényhatóságnak.

Scitovszky belügyminiszter ur törvényhatósági bizottságban

a bizottság Debrecenben például 201 tagból áll, amelyből 60 volna a virilis és pedig különleges agyafurtsággal „választott” virilis s körülbelül 21 — 23 a „hivatalos” elem, melyből 12 törvényhatósági tisztviselő, 10 — 11 pedig az állami igazgatási ágak vezetője.

A 201 bizottsági tagnak tehát közel fele olyan, amelyik az uralkodó „hivatalos” irány érdekeinek biztosítására van hivatva, már t. i., ha a hatalmat a „nógrádi stílus” szerint kezelik.

A virilizmus atavisztikus tünet, mely akkor, mikor a jobbság felszabadításával kiléptünk a rendiség korából, jó volt arra, hogy

a földesurak és a nagytöke érdekeit biztosítsa, nehogy a változás a hatalmat a polgári és gazda forradalommal megosztani kényszerült rétegeknek keservesen essék.

Előszóval támogatta az intézményt az 1886-ban is érvényesülő demokratikus felfogással szemben a mágns osztag, amely ilymódon vélte a közigazgatásban a hitbizományok érdekeit biztosítani — látván, hogy a törvényhatósági választásokban a titkos választást nem kerülheti ki. Ma azonban a virilizmus nem egyéb, mint oknélküli táncolás az aranyborjú körül, mert hiszen Bethlen miniszterelnök ur a hitbizományok eltörlésére is kötelezettséget vállalt.

Egyetlen számottevő külföldi államban sincs s groteszk helyzet is, hogy az

a 60 virilis ugyanannyi jogot gyakoroljon a város törvényhatóságában, mint az összes lakosság választott képviselői együttesen.

Ez a 60 ur a lakosság többi részéhez képest számbavehető adóval sem járul a város terheinek viseléséhez. Nem is értem, hogy a mai időben, a világháború után, egy súlyos gazdasági válság közepette, mikor a magyar polgár egzisztenciáját alig tudja fentartani, miért kell a jogok terén az a szerencsés helyzetet, hogy valaki nagyobb vagyont egy kézben tart,

külön méltánylásban részesíteni? Heiye-sebben járt volna el a törvényhozás, ha a nagy vagyonnak eme bálványozása helyett a háborús vagyontokat annak idején irgalmatlanul megadóztatta volna.

Azért valaki, mert nagy ház-, föld- és jövedelemadókat fizet, mert csak ezeket kell számításba venni — nem lehet a közterhekhez legfőbb mértékben hozzájárulónak tekintenünk, mert hisz'

közteherviselésünk nem is az egyenes adókon nyugszik, sokkal súlyosabb a teher a közvetett adók terén, hogy csak a forgalmi és fogyasztási adóról beszéljék.

X. Y. nagybirtokos első virilis ur, kit az Isten minden földi jóval megáldott, akár öröklés folytán, akár, mert a konjunktúrákat ki tudta használni, akár, mert az alatt az idő alatt, amikor a magyar közép-osztály, az ipar és a kereskedelem tönkre ment, a gazdátársadalom pedig most megy tönkre — ne gondolja, hogy személyben többlet áldoz a köznek, mint az az egyszerű iparos, vagy kiscgazda, akinek kisebb karéj kenyeret kell levágni gyermekei számára a kenyérből azért, hogy köztartozásait kellő időben befizethesse. Bizony-bizony súlyos hiba volna, ha a magyar törvényhozás a virillista rendszert fentartaná.

A virilis bizottsági tag nem is érzi a felelősséget polgártársaival szemben.

Ez a rendszer csak arra jó, hogy a nagyvagyonnak kiváltságos helyzet biztosítson a közigazgatásban. Az meg igazán csapnivaló hiba a törvényjavaslatban, hogy míg a bizalom letéteményesítő, a választott bizottsági tagoktól, a „nógrádi recept” hat év óta helybenlakást kíván; adig „a legtöbb adót fizetők csoportjában azt is meg lehet választani, aki nem lakik hat év óta a törvényhatóság területén”, sőt a legtöbb adót fizetők több törvényhatósági bizottságnak is tagjai lehetnek. — Szóval

egy előkelő idegen, ha a magyar állampolgárságot megszerezte s vagyona van, hivatalból képesített a törvényhatósági bizottsági tagságra.

Az pedig gyerekes, naiv, átlátszó fogás, hogy ezeket a virillistákat választják, tehát Debrecenben a 180 legtöbb adót fizető választja meg maga közül a 60 virillistát, azért csaknem a lakosság választottjai azok! Egy kis ügyeskedés ez arra, hogy

egyek helyeken a gerinces vagyonos polgárokat a hatalom ki tudja tuszkolni a bizottságokból, vagy más helyeken a zsidó vallású polgártársakat az orthodox sváb kulturától tiltott, mellükét verő fajmagyarok a fajvédelem áoltárán — feláldozhassák.

Súlyos hibája a közigazgatási javaslatnak az is, hogy az ugynevezett hivatalos biztos votum rendszerrel nem szakít, sőt ez az állami közigazgatás irányában ki is szélesedik s a leszállított számú törvényhatóságban a tisztviselői votumoknak egész tömegét ismételtlen beállítja.

Aki a magyar köztisztviselői kart nagyra becsüli, az töle egyetlenné kötelezettséget vár el: hivatali kötelességének lelkiismeretes és pontos teljesítését.

A bürön kívül a tisztviselő független ember legalább is az kellene, hogy legyen!

A közigazgatásban szükség van a tisztviselő szakvéleményére és irányítására. Atyja kell, hogy legyen a lakosságnak, tehát tessék megadni nekik a legszűkebb körben a tanácskozási és hozzászólási jogot, hogy a tisztviselőknak, mint párt-

kon felülállóknak módjuk legyen legjobb tudásuk és meggyőződésük szerint ott és ahol szükséges, szavukat hallatniok, álljanak rendelkezésére a közületnek, amikor kell, a szakvélemény megadásánál.

De a magyar tisztviselő ne legyen tovább szavazó gép, amelyiknek akkor kell felállnia és leülnie, amikor rángatják.

Miként óhajtuk azoktól, hogy a nép vezetői legyenek, akiknek — mikor a hatalom úgy kívánja — (bizalmi szavaztat, vagy a város vezetőségét érintő kérdésben) véleményüknek nem szabad lenniök, mert hisz' ugy-e, groteszk lenne pl., hogy a pénzügyigazgató bizalmatlan legyen a saját miniszterével szemben, vagy a városi számvevő és aljegyző saját polgármesterét leszavazná?

Kiméljük meg a magyar tisztviselői kart ettől a praetoriánus sorstól, amely jó volt a római császárság idejében, de nem helyes egy demokratikus nemzeti államban. A tisztviselőnek legyen tanácskozási joga, de

a szavazás ígája alól mentesítsük őket.

Aki a magyar tisztviselői kart nagyra becsüli, annak nem lehet más álláspontja.

Ne felejtjük azt sem el, hogy ez a fegyver kétélű! A multban is tapasztaltuk, a jövőben is tapasztalni fogjuk, hogy egyfelől a közigazgatás bürokratizálására, másfelől a tisztviselői igények túltengésére vezetett,

akkor, hogy a törvényhatósági gyűléseken jelenlévő tisztikar a törvényhatóság választott bizottsági tagjait tisztán csak a saját tisztviselői érdekeit nézve — le fogja szavaztatni.

Mint látjuk, ezek a koncepciók, amelyek a nőgrádi receptben vannak — nem viszik előre a magyar közigazgatást, hanem hátrányosabb helyzetbe hozzák.

Világszerte elismert alapelveket tett félre a nőgrádi stílus s az alkotmányos szabadság alappilléreit korhasztja reformnak címzett ügyeskedéseivel.

Pedig a jó, népszerű közigazgatásra ennek a koldus országnak nagyon nagy szüksége van.

A besanconi polgármester üdvözlötte Debrecen polgármesterének

A napokban hirt adtunk arról, hogy a franciaországi, besanconi egyetem Csonkamagyarországról érdekes előadást tartott dr. Kuthy Sándor író, ismert debreceni ügyvéd s hogy az előadásnak olyan sikere volt, hogy Besancon város polgármestere kijelentette, hogy táviratilag üdvözli dr. Magoss György polgármestert, szerencsét kívánva Debrecen egyik tb. tisztí főügyészének, dr. Kuthy Sándornak előadása alkalmából.

Most aztán meg is érkezett a besanconi polgármester következő távirata dr. Magoss György polgármesterhez:

Dr. Kuthy Sándor tb. tisztí főügyésznek nagyérdemű előadása alkalmával szerencsekívánatunkat küldjük a nagy magyar városnak és kívánjuk lovagias nemzetük újjáéledését.

Paul Villat.

Kutat a Csapókertnek

Még egyszer a külsőségi kutak ügye! Lehet, hogy a város műszaki vezetőségének nagyon unalmas már a téma, de mi s illetékes helyen a Független Polgári Párt nem szűnik meg ezt újra meg újra szőnyegre hozni mindaddig, míg ezek a folyton megújuló, jogos panaszok a köz javára teljes vonalon ki-elégítést nem nyernek.

A Csapókert, Kisfaludy uca (100-on felüli házásszámmal!) kut s így jó ivóvíz nélkül szűkölködő lakosainak panaszárol van szó ezuttal, akiknek kulfuratási kérelmét állandóan azal utasítja el a műszaki ügyosztály, hogy menjenek az óvodához vizért. (Csinos kis séta!)

A Független Polgári Párt vezetősége melnyél a lakosság minden rétegének jogos panasza és kérése teljes megértésre talál, ismétetlen beadvánnyal fordul ez ügyben is a közgyűléshez.

Talán egyszer már eredményesen! Reméljük!

Az építkezések megindítására kérték intézkedéseket a munkanélküliek dr. Hadházy főispántól

Ma délelőtt a debreceni munkanélküliek üzenkötötagu küldöttsége jelent meg dr. Hadházy Zsigmond főispánnál és memorandumot adott át neki, felhívva a főispán figyelmét a Debrecenben is rendkívül elharapózott munkanélküliségre. Hollió János tolmácsolta a küldöttség kérését, elismerve, hogy dr. Hadházy Zsigmond főispán minden tőle telhetőt megtett mindig a munkahány megszüntetésére. Most azt kérték a főispántól, hogy tegyen meg minden lehetőt, hogy Debrecenben minél nagyobb keretek között megindulhasson az építomunka.

Hadházy főispán megértő hangon válaszolt a küldöttségnek és átvette azt a memorandumot, amelyet legutóbbi számunkban ismertettünk.

A memorandum átadása után Czimer Lajos

tvhat. biz. tag kérte arra a főispánt, hogy hasson oda: az egyetemi építkezésnél alkalmazzanak több munkást.

A főispán biztosította a küldöttséget, hogy mindent elkövet az építkezések megindulása érdekében s rámutatott, hogy részben még ebben az évben, részben a jövő évben megkezdődnek Debrecenben a postapalota, a vegyesdandárparancsnokság, egyetemi tanári lakások, vásáresarnok, a járóbíroság, a kaszárnyák építkezései.

A főispán azonban még ma szövegesen a kereskedelemügyi minisztérium egyik ideérkező államtitkára előtt az építkezések ügyét, a munkanélküliek memorandumát pedig maga adja át illetékes helyen, megszügyelve az eredményt.

A Leánykálvineum igazgatótanácsa a Ferenczy Károly lelkeszt bizta meg a nyiregyházi protestáns tanítónőképző igazgatásával

Budapesten megnyílik a református főiskolai hallgatók internátusa — A nyiregyházi tanítónőképzőbe 38 tanulót vettek fel — Szeptember 10-én lesz a beiratás

Nyiregyháza, aug. 1. A Leánykálvineum igazgatótanácsa július 27-én jelentős ülést tartott, amelyen Kiss Ferenc egyetemi tanár elnökelt. Az ülésen az ország minden részéből nagyszámmal vettek részt az igazgatótanács tagjai. Megjelent Mikecz István alispán, dr. Benes Kálmán kir. kormányfőtanácsos, polgármester is. Az ülés legfontosabb tárgya a nyiregyházi protestáns tanítónőképzőintézet megszervezése és megnyitása volt.

A tanítónőképző első évfolyama szeptemberben nyílik meg. Husz nyiregyházi és vidéki növendék részére híztoztítottak helyet a tanítónőképzőben. A 38 jelentkezőt fel is vette az igazgatótanács. Az intézet igazgatásával ideiglenesen Ferenczy Károly lelkeszt bízták meg.

A beiratás, a zenei hallási és orvosi vizsgálat szeptember 10-én lesz.

Másnap, 11-én megkezdődik a tanítás az új intézetben. Az igazgatótanács megválasztotta Nagy Vilmos volt nagyváradi ref. tanítónőképzőintézeti tanárt a magyar-német tanszékre. A mennyiségtani tanszékre nem volt pályázó, ezt az állást a rendelkezésre álló középiskolai tanerőkkel töltik be. Fontos tárgya volt a tanácskozásnak annak bejelentése, hogy a református főiskolai hallgatók részére Budapesten a Molnáruccában házat vásároltak, melyben már szeptemberben megnyílik a főiskolai hallgatók internátusa. Az internátusban, ha az fokozatosan kiépül, kétszáz egyetemi hallgató nyer megfelelő elhelyezést.

„Ausztria olyan hálátlanságot tanusít Magyarországgal szemben, mintha már csakugyan német volna“

Budapest, aug. 1. A párisi lapok a kismartoni pángermán beszédekkel foglalkozva kielemltik, hogy ezek a beszédek nagy beismerést és leleplezést tartalmaznak. Ha Ausztria egy volt szövetségesével így akar elbánni, ez jó intelem arra, hogy miképen fog a megnövekedett német birodalom más, német kisebbségek lakta területeket elbánni. A kismartoni szavak tragikus fényt vetnek a jövőndőre.

A Reichspost érdekes vallomása a pángermán propagandáról

Bécs, augusztus 1. A Reichspost keddi számában érdekes cikk jelent meg: Harminc év Bismarck halála után címen. A cikk minket magyarokat azért érdekel közelebbről, mert kitünő bizonyíték arra nézve, hogy milyen veszély fenyegetett és fenyeget bennünket a hatalmas germán-ság részéről, hogy Ausztria német provinciái milyen támaszpontjai voltak kelet felé a né-

metség hatalmas, kulturális pionir munkájának. A cikket egész terjedelmében az alábbiakban közöljük:

Elkeseredve a dinasztiaival, amelyet ő emelt a német császári trónra, bensőleg meghasonolyva, élete munkájának jövőjéért aggódva, hunyta le a szemét Bismarck Ottó herceg 1898. július 30-án. A harminc év alatt, amely e gyásznap óta tellett, a német nép a sorsnak olyan változásait élte át, amilyent más népek még évszázadok alatt se érnék meg. Ragyogó fölemelkedés egy tisztelt és rettegett világhatalomhoz, a legnagyobb jóléthez és a legnagyobb gazdasági fejlődéshez; hallatlan győzelmek a világháború minden esataterén; összeomlás, forradalom, megalázás, szűkség és elszegényedés; azután lemondásokban gazdag munka árán újból lassu fölemelkedés.

Mindéz három decennium alatt történt Bismarck halála óta és hogy ez így történt, annak nagy részben Bismarck munkája volt az oka.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 174. számú szelvény 25 szelvény és 1 pengő feltétele ellenében egy hónapig hasznáhatja a Debreceni Független Újság KOLCSÓN KÖNYVTARÁT.

Nyújtózkodni és terjeszkedni...

A német nagyhatalom megalapítása, amelyet Bismarck valóban titáni erővel kezdett és lejezett be, nemcsak a német népre tartozott, hanem az újabb történelemnek legnagyobb európai átalakulása, amelynek határai az egész földön érvényesültek. Az egymással laza összeköttetésben álló kis és közép német államok helyébe hirtelen egy nagyhatalom lépett félelmet ébresztő katonai erényekkel, egy éberredő nemzet, amely tudatára jött életerőinek és minden oldalra nyújtózkodni és terjeszkedni kezdett.

De a „vér és vas“ rendszere és az a gyorsaság, amely Európa erőviszonyait Francia- és Oroszország hátrányára eltolta, születésének első napjától veszélyt jelentettek a német birodalomra. Bismarckot a diadokok nem vakították el. Tudta, hogy Franciaország nem fog belenyugodni két provinciájának, katonai presztízisének és európai vezető állásának az elvesztésébe és alkalmas pillanatban meg fogja próbálni, hogy a világtörténet örömatutóját visszafelé fordítsa. Ez a gond határozta meg a kancellár külpolitikáját. Politikájának vezérmotívumává, hogy megnyugtassa a franciák megsértett nemzeti önértéket és került minden, ami Páris ingerelhé.

De Bismarck sokkal nagyobb reálpolitikust volt, mint hogy az örök békében bízza, az új birodalom biztonságát csak a Párisba vivő diadok uton kereste volna. Nagyon komplikált szövetségi rendszert teremtett abból a célból, hogy megakadályozza a kontinentális nagyhatalmak együttjárását Franciaországgal. Utólérhetetlen művészettel játszott a diplomáciai sakkpartit. A szövetségi rendszerével Franciaországot teljesen izolálta és a német császár szaga minden oldalról biztosítva volt. Bismarck államférfiai pályájának a tetőpontján állott, o volt Európa legnagyobb egyénisége, neve barátira és ellenségére majdnem mágiikus hatást gyakorolt.

Az antant alapjai.

A hanyatlás arra az időre esik, amely időszokban a világháború előzményei is keresendők. Bismarck szövetségei őt államra terjedtek, amelyeknek érdekei igen sok dologban diametriálisan álltak szembe. Elér, ha az osztrák-orosz ellentétre utalunk a balkáni kérdésekben. Bismarck barátságos kapcsolatot keresett Angliában arra az esetre, ha Oroszország teljesen ki akarja ugrani a szövetségéből. De ezt a partit nem játszhatta végig. Közvetlenül az orosz szerződés megújítás előtt Vilmos császár elbocsátotta a kancellárját, aki már nehezen illett bele az új időbbe, amelyeket ő teremtett meg. Az orosz szerződést nem újították meg, a közlekedés Angliához megakadt és már 1891-ben lerakta Orosz- és Franciaország az antant alapját.

Házbavágyó okoskodás, hogy vajon végzet szerien így kellett történnie, vagy hogy Bismarck megmentette volna Németországot, ha a kormányrudnál marad.

Az egység próbája.

Lehet, hogy az 1918. évi német katasztrófának első okait vissza lehet vezetni a vak kancellár politikájáig és az is lehetséges, hogy a német birodalom egyesítésének vérdíját ne Wörthnél és Weissenburgnál, Gravelotnál é Sedannál fizette meg, hanem a világháborúban. A mai tudásunk mellett is csak az érzsínk tehet arra a kérdésre, hogy nem le volna-e kikerülhető ez az óriási áldozat, hog 1871 Versailles végzetserien 1919. Versa lesához kellett-e vezetnen? De az egész biztos, hogy Bismarck egyesítő munkájába 1918-iki összeomlás és az ezt követő szendésekkel teli esztendőök itütték rá a pecsét Leveretés és forradalom békediktátum és, lutoromlás hallatlanul erős teherpróbái vol egy olyan állam egységének, amelynek egyes részét csak ötven évvel ezelőtt csatolták egybe. Németország ezt a teherp nemcsak kiállotta, hanem még jobban összácsolódott általa. Az 1919. év Versailles nem volt képes megsemmisíteni Bismarckvét.

Ausztria „missziója“

De az a seb, amelyet Bismarck 1866-úított az egész németégen, még ma is nyit. Ma jobban állna a németésg dolga a birodalom és Ausztria határán kívül, ha Bismarck szélesebb keretekben élte volna magát, ha nem lett volna nemzeti politika első és legfőbb pontja Poroszország a Hohenzollernek heremóniája. Ausztria n

ÜZLETÁTVÉTEL
folytán, hogy nagyrabecéült vevőközönségünknek **KEDVEZZÜNK**
nagy **SZEZONVÉGI ÁRUSÍTÁST**
rendezünk **RENDKIVÜL MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK**
mellett **HALMÁGYI SÁMUEL**
UTÓDAI **SZANTÓ TESTVEREK**

Szezonvégi árusítás!
Szezonvégi árusítás!

1928 a...
tartomány...
maszpontja...
pionir mun...
főbb támog...
dekek nagy...
intelligenci...
Bécs, a bír...
jellege bír...
tottak Pod...
ségéig. Be...
német miss...
volna, ha...
határvonal...
testvérhábor...
Bismarck n...
eleven és a...
De a fran...
ban most l...
a bécsi da...
ki és azt s...
nüggrätz) k...
a végét St...
a franciák...
szeti törvé...
egy nemzet...
han a pillá...
adataitól me...
tették azon...
hordozója v...
hogy az 19...
Bismarck m...
kibővítésé...
Felje...
Kelemen I...
ment borotv...
rotválás utá...
visszatért és...
géd adja vis...
rotválkozás...
A segéd t...
mikor az is...
állítás melle...
nak és így...
pengő. A köz...
zsebit is m...
pengőt, mely...
gyanusította...
Az alapítá...
teszi és Ke...
szedő a felc...
Kun B...
ügyelet...
Eberlein né...
Kun Bélát to...
orosz szoviet...
ának élmény...
utazott Bécs...
tetet tervez...
athoz szállít...
A leírás...
kormány ellen...
beleegyezzen...
utazásba. Kun...
ván kilöpték...
vitték egyenes...
vasutizagató...
fizesse ki a v...
örtisztviselő...
nem volt pénz...
zaskor a bécsi...
endöröktől. In...
osztrák büny...
zett meg Ku...
gyeltek arra...
Kun Béla koc...
Németország...
el rohant a v...
erparton mot...
ötő előtt váro...
totta. Az orosz...
re lépett, az...
G...
Ozv. Robinz...
74 éves. T...
na uccai tem...
Makai Péter...
in délután 3...
Ráczi Mihály...
órákor a Sze...
sól.
IGYELE...
DLC

négyszögölnyi területe lett a tűz martaléka. Szerencsére a temetőnek abban a részében nagyrészt elkorhadtak a fejfák és így csak egy-két kidőlt fejfát a tűz martaléka.

A rendőrség a temetőtűz ügyében megindítja a nyomozást és keresi a kóbor gyermekeket.

A debreceni cserkészek győztek a rigai nemzetközi versenyen

Riga, augusztus 1. A rigai nemzetközi cserkészversenyen 11 nemzet közül Magyarország lett az első.

Magyarországot a debreceni cserkészkerület képviselte és így a debreceni cserkész nagy dícsőséget szereztek Magyarországnak és ugyanakkor Debrecennek is. A debreceni cserkész most még Finnországba utaznak, majd Németországba és onnan térnek haza augusztusban.

Szervezkedni akarnak a nyugdíjas jegyzők

Debrecenben igen sok nyugdíjas jegyző él, anyagi viszonyaik persze nem a legrózsásabbak, mint minden nyugdíjasé. A nyugdíjas jegyzők között igen sok székény van, szákos nyugdíjuk alig biztosítja megélhetésüket. A nyugdíjas jegyzők közül sokan most azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy érdekeik védelmére, szociális viszonyaik rendezésére egyesületbe tömörülnek.

Az egyesülés terve mindenestre nemcsak a nyugdíjas jegyzők megélhetését tenné könnyebbé, hanem jelentékenyen növelné a nyugdíjas jegyzők kar presztizsét is. Valószínű, hogy az egyesület megalakításának terve már a közeljövőben konkrét alakot ölt.

A Tiszántuli Husiparosok Szolnokon

Mint ismeretes, a Tiszántuli Husiparosok Szövetsége az idén Szolnokon aug. 12-én a Jásznagykunszolnok vármegye által rendezett ipari és mezőgazdasági kiállítással kapcsolatosan tartja meg III. évi rendes közgyűlését. A közgyűlési meghívók már szétküldtek s ezek a meghívók egyben kimerítő tájékoztatót is tartalmaznak. Az agilis rendezőségnek a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara határozott támogatása mellett sikerült kieszközölni a félúri menetjegyek váltására jogosító igazolványok kibocsátását. Tekintettel arra, hogy ilyen igazolványok csak korlátozott számban bocsájtattak ki, mindenki saját érdekében eszelekszik, ha a most kiküldött aláírási iven felüti, hogy hányad magával szándékozik résztvenni a közgyűlésen, amely egyúttal egy kellemes kirándulás is lesz. A menetjegy ára II. osztályon oda-vissza cca 6.40 P. III. osztályon ca 3.60 P lesz, ezenkívül az igazolványért kell bizonyos kisebb összeget megteríteni.

A közgyűlés után következik a kiállítás megtekintése, utána társas vacsora a Tisza szálló gyógytermében. Egy-egy menü ára 2.50 P, amely áll szolnoki kintő halászléből és tepertős turós csuszából. A menü árában az italok ára nem foglaltatik benn. Természetesen a la carte is lehet étkezni.

A vidékről már eddig is tömegesen jelentették be az érdekeltek csatlakozásukat és pedig rendszerint családostul együtt, mivel a kiránduláson hölgyek, ifjak, leányok és az érdeklődők is részt vehetnek.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara épp most értesítette a szövetség vezetőségét, hogy a kamarát a közgyűlésen Zelinger Ede alelnök, Olasz Vilmos segédtitkár fogják hivatalosan képviselni, de ezenkívül részt vesznek minden valószínűség szerint egy a közgyűlésen, mint az azt követő társasvacsorán dr. Radó Rezső főtitkár, dr. Harsányi Imre titkár, dr. Diczig Alajos segédtitkár és még számosan. A kereskedelmi és iparkamara mindenkor a legnagyobb figyelemmel kíséri a Tiszántuli Husiparosok Szövetségének működését, amely elismerten elsőrendű és minta gyanánt szolgált a Debrecenben megalakult többi érdekeltségi szövetségeknek.

Mint ismeretes, tavaly Nyíregyházán volt a husiparosok közgyűlése és az agilis rendezőség gondoskodott arról, hogy az idén is mindenki egy kellemesen eltöltött nap feleldhetetlen emlékeit őrizze meg Szolnokról.

OLIMPIASZ

Rozgonyi György és Dány Baba bejutottak az egyéni törvívás döntőjébe

A legjobb magyar atléták a vert mezőnyben végeztek Egrin és Marvalits mélyen formájukon alul szerepeltek — A kanadai Williams megnyerte a 200 m-es világbajnokságot is

Szerdán folytatódott az olimpiai küzdelmek, amelyeknek keretében a magyarok továbbra is csalódást keltettek. Valami hibás szisztéma béníthatja meg a magyar versenyzőket képességeiknek kifejtésében, mert különben lehetetlennek tartjuk, hogy egytől-egyig ilyen gyengén szerepeljenek. 45 méteres diszkoszvetőink, Marvalits, Egri és Donogán 40 métereket dobáltak, holott itthon elért eredményeikkel valamennyien a döntőben lettek volna. Karlovits talán az egyetlen magyar atléta eddig, aki beváltotta a szerepléséhez fűzött reményeket, de 380 cm-es rudugrásával csak 6-ik tudott lenni, ami aránylag szép eredmény.

A törverseny egyéni küzdelmeiben Rozgonyi szépen verelkedett és bejutott a döntőbe. Hasonlóan a női törversenyben Dáni Baba is feljutott a döntőbe, de Tary Gizella és Bogen csak a selejtezőben állották meg helyüket, a középdöntőben elvéreztek.

A IX. olimpiász atlétikai versenyeinek negyedik napja egyébként egy csomó letrórt nagyságot mutatott be a stadion közönségének.

Az öldöklő iramu elő- és középfutamok felőrlik a versenyzők erejét és idegeit, a döntőben pedig már csak a szívósság érvényesül.

Példa erre a 200 méteres síkfutás, valamint a 110 m. gátfutás döntője. — Itt mindenki gyengébben szerepelt, mint az előfutamokban. A felőrölt szervezetek fényesen dokumentálta az 1500 méteres síkfutás előfutama, ahol nem kisebb világrekorderek adták fel a küzdelmet, mint Sera Martin és Lloyd Hahn.

Hasonlóan járt Wide és dr. Peltzer is. A németekre is gýásnapot jelentett a szerda: 200 métereseik kikapnak, Hoffmeister, Paulusz és Hánchez, a három diszkoszvető-csoda pedig a magyarokkal együtt a vert mezőnyben helyezetlenül végeztek. Tragikus kudarcra ez a középeurópai atlétikának.

A szerdai nap eredményeiről az alábbi részletes tudósításban számolunk be:

200 m. síkfutás.

Középfutam: I. 1. Williams Kanada 22 mp. 2. Scholz USA. 3. Schüller német. — II. 1. Körnig német 21.8. 2. Rangeley angol. 3. Fitzpatrick Kanada.

Olimpiai bajnok: Williams Kanada 21.8 mp.

2. Rangeley angol. 3. Scholz USA és Körnig német holtversenyben. 5. Fitzpatrick Kanada. 6. Schüller német. Gyönyörű küzdelem. Hatvan méterig Körnig vezetett, majd az utolsó 20 méteren Williams óriási finissel centiméterekkel győz. — Paddock USA a középfutamban 4-nek érkezett be, kiesett, ugyszintén Gomez Mexikó és Legg Délafrika. A második középfutamból Cummings USA negyediknek, Gill angol ötödiknek, Kugelberg svéd hatodiknak jött be és így kiestek.

110 m. gátfutás, döntő.

Olimpiai bajnok: Atkinson Délafrika 14.8 mp. 2. Anderson USA. 3. Collie USA. 4. Weighmann-Smith Délafrika. 5. Gaby angol. 6. Dye USA. Pompás küz-

delem. Weighmann-Smith 70 méterig vezet, azután Atkinson és Anderson mell-mellett haladva, míg a küzdelem a délafrikai győzelmével végződik, de alig centiméterekkel Andersontól. A favorit Weighmann 80 méternél kissé megroskad és csak negyediknek jut be.

Rudugrás.

Olimpiai bajnok Carr USA 420 cm. — Olimpiai rekord! 2. Droegmüller USA 410 cm. 3. Ginnis USA 395 cm. 4. Pickard Kanada 395 cm. 5. Barnes USA 395 cm. A magyar reprezentáns Karlovits a 366 cm-t elsőre ugrotta, majd a 380 cm-t is átugrotta, azonban a 390 cm-t mind a három alkalommal dobta és így kiesett.

Diszkoszvetés.

Olimpiai bajnok: Houser USA 47.32 cm. Olimpiai rekord! 2. Kivi 47.13. 3. Corson USA 47.10. 4. Stenerud norvég 45.80. 5. Anderson USA 44.87. 6. Kentae finn 44.17. Marvalits első dobása 40 méteren alul volt, második 41.17, harmadik 40-en alul. Egri első dobása 41, belépett, a második dobása 41.89, a harmadik dobása negyvenen aluli. Donogán első dobása 43 körüli, de belépett, második 40-en aluli, harmadik dobása 42.06.

1500 m. síkfutás.

Előfutam: I. 1. Wichmann német 4.03. 2. Kittel cseh. Ebben az előfutamban Marton is indul és 1200 méterig felváltva öt és hatodik helyen volt, de a finisbe lemaradt a magyar rekordnál jobb időt futva, mint harmadik a döntőből kiesett. A francia Sera Martin a finisbe a magyar Marton mellé került s mikor látta, hogy harmadiknak kerülhet be, 50 méterrel a cél előtt feladta a versenyt. — II. Böcher német 3.59.6. 2. White Ausztrália. Ebben az előfutamban a magyar Belloni is futott és végül az utolsó helyen, ugyhogy kiesett. Lloyd Hahn USA pedig feladta a versenyt.

III. futam: 1. Purje finn 4.08. 2. Ladoumegue francia. — IV.: 1. Paul Martin svájci 4.08. 2. Lárva finn. — V.: 1. Conger USA 4.02.6. 2. Keller francia. A svéd Wide harmadik lett. A világrekorder német Peltzer pedig negyedik és így mindkettő kiesett a döntőből. A VI.: 1. Ellis angol 4.01.8. 2. Krause német.

3000 m. akadályverseny előfutamai.

I.: 1. Ritola finn 9.46. 2. Dalton USA. 3. Eklöf svéd. II.: 1. Nurmi finn 9.58.8. 2. Duquesne francia. 3. Spencer USA. A harmadik futamban: 1. Loukoia finn 9.37.6. 2. Andersen finn. 3. Dartighes francia.

800 m. női síkfutás előfutamai.

I. csoport: 1. Dollinger német 2.22.4. Világrekord! 2. Gentzel svéd. 3. Rosenberg Kanada. — II.: 1. Radtke német 2.26. 2. Hitomi japán. 3. Kilosofna lengyel. — III.: 1. Thomson Kanada 2.23.2. 2. MacDonald USA. 3. Wewer német.

Modern pentatlon.

300 m. uszás: 1. Pagnini olasz 4.37.6 mp. 2. Thofelt svéd 5.02.4. 3. Lampola finn 5.11.4. — A magyar Filótás 6.31.2 mp-es idejével a 28-ik helyezett lett.

A magyar csapat vezet a nemzetközi sakkversenyen.

A nemzetközi sakkverseny XII. fordulójában Magyarország 3.5 ponttal győzött Dánia ellen. A XIII. fordulóban Magyarország—Spanyolország 4:0 eredménnyel Magyarország javára dönt el.

A sakkcsapatvilágbajnokságban Magyarország 37.5 ponttal vezet. A többi országok csapatainak igen sok függő partija van még, ugyhogy a csapatvilágbajnokságban Magyarország elsőnek tekintethető.

Törvívás egyéni középdöntő:

I. csoportból döntőbe került Puliti 7 győzelemmel, Rozgonyi magyar 5 győzelemmel, Ducret francia 5 győzelemmel. Kiestek: Granfil román 3 győzelemmel, Moval Egyiptom 2 győz., Pecher belga, Uggla svéd és Everi angol győzelem nélkül. II. csoportból döntőbe jutottak: Casmir német 6 győzelem, Pinotti olasz 4 győzelem, Cattiau francia 4 győzelem, Lewis USA 2 győzelem. Kiestek: Lion osztrák és Schenker magyar egy győzelemmel. De Roocker egy győzelemmel, Nederfeld holland 0 győzelemmel, Schenker De Roocker belga vívót a küzdelem hevében oly szerencsétlenül találta, hogy eszméletlen állapotba kórházba kellett szállítani és így a további küzdelemről visszalépett. III. csoportból döntőbe került Gaudin francia 7 győzelemmel, Gaudini olasz 5 győzelemmel, Brubelga 5 győzelemmel, Gazzera német 4 győzelemmel, Kiestek: Ossierdán 3, Ettinger osztrák 3, Larraz Argentina 1, Calman USA 0 győzelemmel.

Női egyéni törverseny.

I. csoport: 1. Mormenthaler Svájc 4 győzelem, Adams Belgium 4 győzelem. II. 1. Dáni Baba magyar 5 győzelem, Sondheim német 4 győzelem, Böttler angol 3 győzelem. III. 1. Mayer német 6 győzelem, 2. Freeman angol 4 győzelem, Lloyd USA 3 győzelem. IV. De Boer holland 4 győzelem, Daniell angol 4 győzelem, Oelkers német 4 győzelem. A magyar Tary Gizella rosszabb tussarányával kiesett a döntőből, de így is nagy sikert aratott a favorit Mayer legyőzésekével.

A magyar reprezentánsok közül legjobban Dáni Baba szerepelt, aki a középdöntőbe 5 győzelmet aratott és így a döntőbe kvalifikálta magát. Bogen Erna mindössze egy győzelmet aratott és így kiesett a döntőből.

Anyakönyvi hírek

Debrecen város anyakönyvi hivatalában augusztus 1-én a következő bejelentések történtek:

Házasságkötések:

Schön Miklós izr.—Weisz Olga izr. Lámor Béla r. kath.—Sirák Julia r. kath. Csukás Gábor r. kath.—Boruzs Mária ref. Kovács László r. kath.—Győri Julia ref.

Születések:

Vásárhelyi József gyárimunkás fiu László, Szücs István hentesmester leány Magda, Vasadi József asztalos fiu György, dr. Veres László honv. főhadnagy leány Magda és 1 törvénytelen újszülött.

Lapkihordó asszonyok és rikkanások

magas fizetéssel és jutalekkal felvételenek a kiadóban!!!

Nem esik

jól az ebéd, ha az asztalon nem Pálffytól való fűszer, csemege és ital van!

KOSSUTH UCCA 7. TELEFON 16-94.

Óriási sikere van a kedvezményes áru apróhirdetéseknél

Három reggeli lap mindössze 30 fillérért tesz közzé egy tíz szavas apróhirdetést

Tegnap közlésünk, mely szerint három reggeli lap és pedig

a Debreceni Független Ujság
Debreceni Ujság és
Hajdúföld

egy tíz szavas apróhirdetést mindössze csak 30 fillérért tesz közzé, városzerte általános feltűnést keltett és ma már tömegesen keresték fel valamennyi felvételi helyünket, hogy részben a hét különböző napjaira, de különösen vasárnapra maguknak helyet biztosítsanak. Kézenfekvő volt, hogy ez az olvasóink és előfizetőink érdekében bevezetett amerikai stílusú újítás az igazi szenczácio erejével fog hatni. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy ez a nagy áldozatokkal jelentő lépés csak a kezdete annak a nagyarányú akciónak a keretében, amelyet lapunk természetes fejlődésével lépést tartva be fogunk még vezetni s amely az év elején kölcsönkönyvtárunk létesítésével vette kezdetét.

Ezt a nagy kedvezményt csak az alkalmi hirdetést igénybevevők élvezhetik, mert az üzleti hirdetések más tarifa alá esnek. Aki tehát azt akarja, hogy

apróhirdetése ebben a három lapban korán reggel egyszerre megjelenjen,

hirdetését csak a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalában Piac ucca 49., a Debreceni Független Ujság fiókiadóhivatalában Széchenyi ucca 2., a Debreceni Ujság kiadóhivatalában Kossuth ucca 3., a Hajdúföld kiadóhivatalában József királyi herceg ucca 16., a Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai-r.-nál Piac ucca 34. adhatja fel.

Lapunk kiadóhivatala Piac ucca 49. és fiókiadóhivatalunk Széchenyi ucca 2. tehát 30 fillérért veszi fel azt a tíz szög terjedő apróhirdetést, mely tehát a fentebbi három lapban egy időben fog megjelenni.

Megszállt területről szökött át a debreceni bankok szélhámosa

A rendőrbíró tiltott határátlépés miatt 15 napi elzárásra ítélte Klein Mayert

A debreceni rendőrség két nap óta folytatja a nyomozást annak a szélhámosnak az ügyében, aki az Angol Magyar Bank debreceni fiókjától 20.000, a Debreceni Gazdasági Takarékpénztáráról pedig 10.000 pengőt akart felvenni hamis tekkönyvi kivonatokat alapján. A kihallgatások során a fiatal ember beismerie, hogy **It nem Némethy Gábornak** hívják, mint ahogy az Angol Magyar Bank fiókjánál nevezte magát, hanem **Klein Mayer** a neve. Megszállt területről jött át, hogy itt megélhetést keresse. Foglalkozáshoz nem jutott, pedig végigjárta Budapestet, sőt Bécsbe is felment, de hiába. A kényszerűség vitte rá arra, hogy pénzt csaljon ki és ezért hamisította azokat az iratokat, melyeknek révén 30.000 pengőre akart hozzájutni.

Klein Mayer vallomásának az a része, hogy megszállt területről jött át, beigazolást nyert és mivel határátlépés igazolvány nélkül tartózkodott magyar területen, a büntügyi osztálytól átküldték a kihágási osztályra, ahol dr. **Maly Sándor** rendőrfogalmazó tiltott határátlépés miatt 15 napi elzárásra ítélte. A szélhámos ügyében a debreceni rendőrség tovább folytatja a nyomozást és megkeresték a vidéki rendőrkapitányságokat is, valamint az országos büntügyi nyilvántartót annak kiderítése végett, hogy Debrecenen kívül követette-e el valahol hűncselekményeket. A rendőrség megkereséseire még nem érkezett be minden válasz és így még nem tudták megállapítani Klein Mayer teljes hűnlajstromát.

Riport a kánikulai Berlinről, ahol a lakosság sutbavágta az etikettet és csak a legszükségesebb ruhadarabokat aggatja magára

Mennyi sört ittak és virslit ettek a német dalosok Ausztriában? — A berlini tüzoltó a német főváros „Mädchen für Alles“-je

Berlin, július 30. — Megint kitért a kánikula. Egy hétig kellemes szellők hűtötték a városrengeteg falai közti szorult levegőt. Ismét előkerültek a kabátok, sőt óvatos polgárok már el sem indultak hűvös ruhák nélkül. És igazuk volt. Mert este szinte vezényszóra megered az őszi, hűvös eső, a strandok megürültek, a nyári vendéglősök katasztrófális dekonjunkturáról megint szívetfacsaró statisztikákat kezdtek közölni az uborkaszegény dunyhája alatt szunyadozó újságok. A két héttel ezelőtt tomboló hőség és weekend örület lecsillapodott és esütőtökön meg szombaton este ismét szépen megtelenek a kávéházak rendszeren felöltözött urakkal, akik ezelőtt pár héttel még ingujjra gyűrűzve habzsolták a fagyaltokat, jeges italokat. Csak a hőlévek tartottak ki a kánikulai kosztümök mellett. A könnyű ruhácskák alatt semmit nem viselnek, kiment a divatból a kombiné, az ing, a nadrág minden kiment a divatból, ami a legeslegszükségesebb borítékon kívül még számba jöhetett. Még egy kánikula

— és most itt van megint a hőhullám! — és Berlin végérvényesen le fog vetközni. Berlinnek igaza van. Ez a város vízben él, itt minden lakásban fehér fürdőszoba ragyog, a környékek tele vannak tavakkal, a város ma minden negyedében uszodák és hullámfürdők nyelik el a tikkadt embereket, háztetőikön zuhanyoznak, napfürdőznek azok, akik kényelemszeretből, vagy egyéb okok miatt nem hajlandók magukat bepréselni a Stadtbahn állandóan közlekedő és mindig zsúfoltan közlekedő kocsiába. Egész Berlin látja egész Berlin a strandokon, fürdőkben és most csak azért, mert egy felórás ut választja el az embereket a Kurfürstendammtól, öltözzenek fel, vegyenek magukra kényelmetlen és fölösleges gallérokat, kabátokat, szövetet, vásznat, selymet... Nem, Berlin a legjobb uton halad a város strandosítása felé. Nyáron, ha meleg van, a kávéházakban is meleg van, a terraszokon is meleg van, az uccán is meleg van és ahogy a strandok homokján szépen megérnek egymás mellett a kizárólag trikóba öltözött nők és férfiak, épp úgy a falak között is letételepedhetnek ingujjra gyűrűzve, kombiné nélkül, minden fölösleges prűdéria nélkül.

Az új kánikula nem olyan vértanú és nem oly hevesen rontott a városra, mint a multkor. De a barométer tartós és fokozódó melege jósol. De most már nem fél szaki a hő-

ségtől. Ma reggel egyszerűen megtelt a földalatti, az ucca, a hivatal, az üzlet inguljasokkal, az autobusztársaság automatikusan beállította a kőfőnkocsikat, a Stadtbahn ráakasztotta a szerelvényre a három fürdővagonot és a nyári vendéglősök portája előtt megálltak a leges óriási teherautók a fagyalttal, sörrrel, italokkal és a bécsi dalosnepségek száznegyzenezer német vendége a melege hazaérkezett — fürdeni.

Mint jó németekhez illik, a dalosok vezetői pontos statisztikát készítettek az ut, a kirándulás minden fontosabb mozzanatáról. Kétségtelen, hogy a legfontosabb mozzanatok egyike a táplálkozás volt, amiről mindennél beszédebben számol be a virslimérleg és a sörkímlet. A dalosok összesen tizenhat ezer hektoliteres sörfogyasztási többletet okoztak Bécsben négy nap alatt, ami természetesen nem mind a német vendégek rovására irandó. A lelkes bécsiek az ünnepélyes alkalomból bizonyára ugyancsak hozzájárultak ehhez a termelési szempontból feltétlenül hasznos jelenséghez. Megnyugtató, hogy ez a szám még nem a végleges kimutatás adata. Pontos számítások szerint a Sängerstet két és fél millió liter sört emésztett föl Bécsben. A hús-fogyasztásra vonatkozólag egyelőre csak egy adat áll rendelkezésünkre: naponta kétszáz ezer pár virslivel fogott több, mint a dalmentes hétköznapokon.

Berlinben nem jó dolog tüzoltónak lenni. A tüzoltó itt a „Mädchen für Alles“. Ha valaki gázmérgezést kap, a tüzoltókat hívják ki hozzá, forgalmi balesetekhez a tüzoltók vonulnak ki, a gödörbe esett lovat a tüzoltók emelik napvilágra, ha egy kirakattányeg kidőléssel fenyeget, már jönnek a tüzoltók és hogy még mi mindenre nem használják fel szegény tüzoltókat, arra nézve csak egy kis esetet legyen szabad megemlíteni. Nem csatornapedésről van szó, mert ezt is a tüzoltók szokták orvosolni, bizonyára hallatlan megvetéssel, hanem — méhekről. Így nyáridőben előfordul, hogy méhrajok szabadulnak a városba és meglepszenek valami fágon, vagy villanyoszlopon, esetleg a hatodik emelet kiugró párkányán. Könnyű nekik ott meglepedni, de mit csináljon a szegény tüzoltó, akit telefonon kihívják a — méhek ellen. A tüzoltók már szíriának, trombitálnak, előrohognak és az óriási létrát nekimereszítik a párkányra. Pár perc és a sisakos, álarcos, kesztyűs tüzoltó számba fogja a nyüzsgő, hemzsező méhrajt. Persze, hatalmas nézőközönség, éljenzés, a tüzoltók előrohognak, trombitálnak és vizik a szájká mögé magukkal. De nem csak párkányról, hanem fáról, ablakról is a tüzoltó szedi le a méhet. Ki más merne elfogni egy méhrajt, ha nem a tüzoltó? Tévedés volna azt hinni, hogy a tilosba tévedt méhek életükkel lakolnak a riadalomért. Szépen átszállítják őket a Zoo-ba, ahol külön méhosztály várja az idegeneket és itt új hajlékot kapnak. De előfordult már az is, hogy a méhek gazdája jelentkezett, elrepült méheit kereste, — hol kereshette volna máshol, mint a tüzoltóknál? Egy szóval mindent a tüzoltók csinálnak. Régi berliniek mesélik, hogy egyszer kihívták a tüzoltókat egy házhoz, amelynek teteje és padlása — kigyulladt. A tüzoltók — csodák csodája — itt is megelégtettek a beléjük vetett és hovatovább már türethetlenné váló bizalommal.

A kutya bár nem ujdonság, már a kutya sem beszél róla. Pedig kedves és jellegzetes valami, benne van egész Berlin. És most építenek még többet. Kis márványmedence a házak sarkán, friss víz csörgedez a csapból és felirás díszíti: Hunde-Bar. A kutyák pedig mintha tudnák, hogy ez az itató nekik készült: siet-tükben megállnak mellette, isznak egyet, aztán tovább loholnak. Kis kutyák, nagy kutyák itt nem ugatnak hiába, itt még a villamoson, autobuszon is, mindenütt megjelenhetik a kutya, jegyet kell ugyan váltani számára, de ez is csak azt bizonyítja, hogy — emberszámba veszik. A kutyaapenzio és menedékhely nem valami kuriozitás és most nyílt meg nemrég egy macskatelep, amelynek máris kétszáznál több lakója van. Kitelefonáltak a macskatelepre, hogy mikor tehetjük látványtinket. Csak kedden, volt a felelet, mert a gyakori látogatás ártana a lakóknak. Tehát kedden... Zsakettben? Vagy jó lesz sötét uccal ruha is...

A macskatelepről a legközelebbi cikkemben számolok be.

Ormós László.

Böröndöt, retikült, pénztárcát a készítőnél vegyen. **FEUERMANN** bördönmester (PIAC U. 28.) Gambrius passaga.

HIREK

— A debreceni csata emlékünnepe. Augusztus 2-án, délután 6 órakor ünnepli meg Debrecen az 1849-iki debreceni csata emlékünnepe. Az ünnepélyre kivonuló dalosok, társadalmi egyesületek, magánosok fél 6 órakor a városháza előtt gyülekeznek. Fellecsolt utakon jut a hősi temetőbe a menet s ott kezdődik meg a honvédelem mellett az ünnepély, amelynek programja a következő: A honvédeknek Himnusa. R á t h o n y i Lajos hazafias verset szaval. H a m m e r Nem, nem, soha-ját éneklék az egyesített dalárdák K o l l w e n t z Rezső karnagy vezetésével. S i p o s s Imre ref. lelkes emlébeszédet mond. A Szózatot éneklék az egyesített dalárdák. Megkoszorúzzák az emlékművet, majd a honvédeknek Nemzeti Hísekegyével befejeződik az ünnepély. A honvédelem megkoszorúzására eddig a vegyesdandár parancsnokság, a vitézi szék és a Hadimúzeum Egyesület tett bejelentést.

— Kinevezés. Biharvármegye testnevelési felügyelősége Bácskay László polgáriskolai tanárt levante főoktatóvá nevezte ki.

— Ma vizsgálták felül a cement-makadám utakat. Szerdán délelőtt Debrecenbe érkezett Förster kereskedelmiügyi miniszteriumi államtitkár egy lípesei német mérnökkel, hogy felül vizsgálja az Agrikultura Rt. által Debrecenben épített cement-makadám utakat. Az államtitkár délután Borsos József műszaki főtanácsos társaságában vizsgálta felül az utakat s vizsgálata eredményéről a miniszteriumban tesz említést.

— Befejezték az aratást Debrecen környékén. A gazdasági főfelügyelőséghez beérkezett jelentések szerint az aratási munkálatok Debrecen környékén befejezést nyertek, sőt a cséplést is elkezdték sok helyen. A buzatermést csaknem mindenhol rekord. Az Ondódon nem ritka a 18 magos, ami holdanként 17—18 mázsás átlagot jelent. Debrecen körül elterülő gazdasági földeken is csépelnek márk. Itt a termés ugyan csak jó, holdanként 10—14 métermázsá. A 8 holdas átlag csak silányabb földeken termett, de 5 mázsás termés sehol sincs.

— Ösztöndíj hadirokkantak és hadiárvák részére. A népjóléti és munkügyi miniszter körrendeletével a hadirokkantak és árvák részére 1928—29. tanévre ösztöndíjat engedélyezett, kérvények 1928. évi október hó 1-ig adandók be. Bővebb felvilágosítást a tanácsai VI-ik közigazgatási rendészeti ügyosztálynál (Városháza, félemelet 13. szoba) nyerhetők.

— Kiutalják Kardoss Géának a negyedévi szubvenciót. Debrecen város közgyűlése mint emlékeztetés, engedélyt adott a városi tanácsnak, hogy tekintettel a debreceni szüntársulat változó helyzetére fizesse ki Kardoss Géának az augusztus elején esedékes negyedévi szubvencióját az előirt levonások nélkül. A határozat folytán a városi tanács kiutalta a szubvenciót Kardoss Géának, aki így hozzájut az 5800 pengős negyedévi szubvencióhoz minden levonás nélkül.

— Filmelőadás Budapestről az antwerpeni eszperantó kongresszuson. Genéből jelentik, hogy az eszperantó világgkongresszus előkészítő bizottság hivatalosan bevette a kongresszus ülésének programjába, amelyen külön eszperantó nyelvű nyáriegyetem is tart előadásokat. — Tolnai Pálnak, a Magyar Országos Eszperantó Egyesület főtákarának filmelőadását Budapestről, melyet a Magyar Idegenforgalmi Erdelkeltsegek Szövetsége megbízásából fog megtartani és egyuttal bemutatja a szövetségnek jól sikerült filmét: „Budapesttől a magyar pusztáig” címmel. Az előadás főcélja, hogy általa megnyerjék a kongresszus tagjait az 1929. évben Budapesten tartandó eszperantó világgkongresszuson való részvételre.

KRAUSZ ZOLTÁN NYAKKENDŐZEME PIAC UCCA 79 SZ. az udvarban. Feltűnő olcsó gyári árak!

A Margit strandfürdő nyitva van!

A molnárségéd balesete. Török András 23 éves molnárségéd a Hungária malomban a tengeri darálóról le akarta venni a hajtó-szíjat. A forgó kerék azonban elkapta és a kezén, vállán sebesítette meg. Sebesülése két hét alatt gyógyul. A rendőrség a baleset ügyében megindította a vizsgálatot.

A ker. alkalmazottak egyesülete és ker. ifjak Dalköre együttesen tart nagy ünnepséget. A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak egyesülete és Kereskedő Ifjak Dalköre együttesen rendezte meg nyári nagy ünnepségét e hó 4-én este Péterfia uca 52. szám alatti saját helyiségében, műsorral és tánccal egybekötve. Ezt megelőzőleg bensőséges keretek között ünnepli meg az egyesület azon tagjait, kiket annak idején a kereskedelemügyi miniszter és a kereskedelmi és iparkamara az egyhelyben való hosszú szolgálati idejükért elismerő oklevéllel tüntetett ki, kik a következők: Czibula János, Gyarmathy József, Kubinyi Béla, Márkus Béla, id. Szekeres András, Szűcs Ferenc kereskedelmi alkalmazottak. Felhívjuk a kereskedői társadalom és az egyesületek figyelmét ezen szép és magas ünnepélyre. Hisszük, hogy senki sem fog közülük hiányozni s részt vesznek az ő öreg munkásai ünneplésén és osztóznak azok örömeiben.

Cegléden és Kecskeméten is lopott egy elfogott piaci zsebtolvaj. A debreceni piacon Székely Mihály detektív-csoportvezető elfogott egy fejkendő asszonyt, aki a vásárlók zsebéből lopkodott ki tárcát, zsebkendőt. Előállították a rendőrségre, ahol kihallgatták. Az asszony az elmúlt héten Cegléden és Kecskeméten járt, valószínű, hogy ott is hasonló lopásokat követett el. A rendőrség felhívja azokat, aiktől a piacon az utóbbi időben loptak, hogy jelentkezzenek a rendőrségi palota 2. emeletén a 85. számú szobában.

Négy tüzeset történt Budapesten a szerda déli órákban. Budapestről jelentik: Ma a budapesti tüzoltóságának nehéz napja volt. A déli órákban a Diósárok egy kis földszintes kis lakóháza gyuladt ki. Néhány perc múlva egy másik telken az élelmiszer árusítók bódéjának tetőzete gyuladt ki. Fél órával később a Józsefvárosi Ménes uccában egy kétemeletes ház égéséről érkezett jelentés. A csakhamar kivonult tüzoltóság kemény munkával egy negyed óra alatt eloltotta a tüzet. Egy óra után az Athenaeum nyomdából jelentettek tüzet, ahol az egyik papírraktár gyuladt ki. Itt is sikerült a tüzoltóságának rövid idő alatt eloltani a tüzet.

Katalin a címe Fodor László remekbe formált kis darabjának, amely Hermann Mancival a címszerepben pénteken, augusztus 3-án kerül először színre az Angol Királynő helyiségében, a Kertszinpád bemutató műsorában. Szirmay Vilmos az Oroszlánszelídítő c. híres Nóti darabban fogja sokszor méltatott jellemző erejét csillogtatni és Rajz Ferencel együtt a 72-es Órház c. Török-komédiában is fel fog lépni. Boldogemlékű Szentés Béla kacagató jeleneteit a Beszéd művészetet K. Balogh Böske fogja sikerre vinni, ugyancsak ő éneklí saját zongorakíséretével a kabaréirodalom gyöngyeit. Rajz Janesi, Turbók Rózsi, Mihály Ernő részint duettben, részint a darabokban jelentős szerepükben fogják újra beigazolni kiváló képességüket. Egyedül Kovács

Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Andor a konferenciát nem nyilatkozott programjáról. Ugy látszik, meglepetésnek tartogatta friss ötleteit és helyi vonatkozású aktualitásait. Kezdetre fél 10 órakor. Asztalok előjegyezhetők a főpincéernél.

Szigoruan büntetik az utjelző táblák rongálót. A belügyminiszter utasította a hatóságokat, hogy kísérjék figyelemmel az utjelzőtáblákat, amelyen a magyar királyi automobil klub figyelmezteti a motorosokat a veszélyes helyekre s ha valahol észreveszik hogy ezeket a táblákat rongálják vagy elhordják, a kihágás elkövetőit ellen a legszigorubb eljárást tegyék folyamatba.

Singer varrógépek kizárólag nálunk kaphatók. Singer varrógép részvénytársaság, Debrecen, Piac uca 79.

Itt a befőzések ideje! Gyümölcsök, saláták, főzelékek, stb. befőzéséről világos, szakzerű leírást találhat Dr. Hüvösné: Befőttek, saláták és főzelékek c. füzetében. Okvetlen vegye meg. Ára 2.— pengő. Kapható: Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében. Telefon 54. sz.

Ugyes rikkancsok jó fizetéssel állandó alkalmazatásra lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Csütörtök, augusztus 2.

Budapest 557.5 (3), (20): 9.30: Hírek, közgazdaság, 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó az Egyetem tér templomból. Utána: Zongorahangverseny. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés 5: Thury Mária mesél. 5.45: pozsonyi Bertók VII és cigányzenekarának hangversenye. 7: Erdősi Károly preláts felolvasása: „Hogyan nyaralnak Indiában”. 7.30: Gyorsirás tanfolyam. (Szabey Géza tanár) 8.15: Krotseak Ricárd, a bécsi Filharmoniai Társaság magán-gordonkásának hangversenye Schulhof Ottó bécsi zongoraművész kíséretével. 9.50: Pontos időjelzés, hírek és az Olimpiász eredményei. 10.15: Szűcs László operettérszletet és tangókat énekel. Zongorán kísér: Kazacsay Tibor.

Külföld: 10.30: Toulouse: Jazz-band. 1.15: Zágráb: Gramofonzene. 1.30: Róma: Rádió-trió. 4.00: Zürich: Szórakoztató zene. 4.15: Stuttgart: Délutáni hangverseny. 5.00: Prága: Délutáni hangverseny. Vilna: Gramofonzene. 5.30: Stambul: Hangverseny. 6.00: Varsó: Délutáni hangverseny. 7.15: Prága: Fuvószenekari hangverseny. 8.00: Stuttgart: Willy Buschoff-est. 8.30: Toulouse: Tangózene. Varsó: Szórakoztató zene. 8.45: Zágráb: Hangverseny-est. 9.00: Róma: Zenekari hangverseny. Stuttgart: Mandolin- és gitárhangverseny. 9.40: Prága: Zongorahangverseny. Stambul: Aria-est. 10.00: Stockholm: Régi tánczene. Toulouse: Tánczene Zágráb: Gramofonzene.

MOZI

VIGSZINHÁZ. Két sláger egy előadásban! *Milliók a holdban*, egy nagyvágyó kis lány kalandjai egy milliomos fiúval, 8. vig. felvonásban. A főszerepben Olive Borden. Megelőzi:

A *tekete karvály* (A kétarcu bandita), érdekesítő történet 6 felvonásban. A főszerepben Ken Maynard.

Péntektől: Világatrakció! Az *ezerarcu asszony*, hajszja a világ körül 16 felvonásban. A főszerepben Elga Brink, Jack Trevor.

URANIA. Két sláger egy előadásban! A *csendes társ* (Harc a nőért), Történet az életből 6 felvonásban. A főszerepben Leatrice Joy és Owen Moore. Megelőzi: A *vörös farkasok*, izgalmas történet 6 felvonásban. A főszerepben Fred Thomson Silver King páripájával. Péntektől Két attrakció! Georg Jarno operettje: Az *erdészleány*, a főszerepben Harry Liedtke és Lya Mara. A *gőlon szerzett menyasszony*.

„METEOR”-ban szerdán és csütörtökön, két napig: „Dona Juana”, világatrakció 12 felvonásban, Elisabeth Bergnerrel és „Buster és a repülő matrac”. Előadások: 7 és 9 órakor.

SPORT

Kelet válogatott csapata a Bocskay ellen.

A Dréhr-serleg döntőjére készülődik Kelet válogatott csapata és Budapest együttese ellen akarja bebizonyítani, hogy amatőr sportunk a fejlődés útján van. A döntő augusztus 12-én lesz Nyiregyháza és ezt megelőzőleg vasárnap a Bocskay ellen próbálják ki Kelet csapatát, amely a következő összeállításban szerepel:

Milotay NyTVE—Kovács DMTE, Pálkás DVSC — Simon DVSC, Farszky KSE, Sipos NyTVE—Kántor DVSC, Ókrös DKASE, Bobák DVSC, Sarok DKASE, Kurz NyTVE. Tartalékok: Barna, Borosi DVSC, Gál DKASE.

Az összeállítás érdekessége, hogy most mutatkozik be a debreceni közönség előtt Farszky, a kisvárdai centerhalf, akinek szerződötésére a Bocskayban minden hajlandóság megvolna. De különben is ez lesz az első alkalom, amikor a Bocskay Kelet csapatával mérkőzik, mert eddig csak Debrecen csapatát sikerült a Bocskay ellen kiállítani.

Felvidéki turára készül a DTE. A DTE csapata a jövő hét folyamán felvidéki turára indul. Egyelőre két mérkőzés van fixirozva Huszton és Beregszászon, de tárgyalások folynak Ungvár és Nagymihály csapataival is.

A DTE játékosok tréninget tartanak csütörtökön a nagyerdei pályán. A vezetőség nyomatékosan felhívja a játékosokat, hogy a tréningen teljes számban vegyenek részt.

Nyilatkozat. A napi és sportlapokban a Debreceni Tornaegylet—Debreceni Kereskedők és Kereskedelmi Alkalmazottak Sportegylete füzióját tárgyaló cikkekre vonatkozólag kijelentjük, hogy a DTE vezetőségének a tervbe vett egyesüléséről semmi tudomása nincs. Debrecen, 1928. július 31. A Debreceni Tornaegylet elnöksége nevében: Steinfeld István s. k. ügyvezető elnök.

KÖZGAZDASÁG

A szárazság miatt tovább drágul a kukorica.

Határidőzlet: Buza: Október 28.80, 84, 74, 79, 88, — zárlat 28.86—88. Március 31.10, 16, 06, 14, zárlat 31.20—22. Május 31.80.

Rozs: Október 26.40, 46, 36, 42, 50, 58,

zárlat 26.56—58. Március 28.20, 24, 16, 22, 12, 30, 38, zárlat 28.38—40.

Tengeri: Augusztus 29.70, 76. Május 26.92, 94, 82, 27.06, 14, 20, zárlat 27.30—22.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzése: Buza: tiszai 77 kg. 28—28.15, 73 kg. 28.24—28.40, 79 kg. 28.50—65, 80 kg. 28.70—80, felsőtiszai 77 kg. 27.90—23.05, 78 kg. 28.15—28.30, 79 kg. 28.40—35, 80 kg. 28.60—70; fejmegyvei és dunántúli 77 kg. 27.75—90, 78 kg. 28—28.15, 79 kg. 28.25—28.40, 80 kg. 28.40—55.

Pestvidéki rozs: 25.50—25.60, egyéb rozs 25.40—25.50. — Takarmányárpa I. 26—26.50, takarmányárpa II. 25.75—26.00. Repce 42—43.00. — Tiszai tengeri 30.50—30.75, egyéb tengeri 30—30.25. — Zab I. uj 24.75—25.55, zab II. uj 24.50—24.75. Korpa 20—20.25.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27.95—28.10. Belga frank 79.80—80.10. Cseh korona 16.96—17.04. — Dán korona 152.85—153.45. Dinár 10.03—10.09. Dollár 570.40—572.40. Francia frank 22.60—22.80. Hollandi forint 230.20—231.20. Lengyel zloty 64.15—64.45. Lei 3.44—3.49. Lira 30—30.25. Német máika 136.75—137.25. Norvég korona 153—153.60. Osztrák schilling 80.85—81.20. — Spanyol peseta 94.10—94.70. Svájci frank 110.45—110.85. Svéd korona 153.10—153.70.

Ferencvárosi sertésvásár: Felhajtás: 1448. Eladatlan maradt 572. Könnyű 152—164. Nehéz 164—170.

Hölgyek figyelmébe!

olcsó nap

KOMLÓS MODELLHÁZÁBAN

Elegáns mosó selyemruha minden színben — — P 18

Divatos jumperruha minden színben — — — P 22

Szintartó voálsruha minden színben — — — — P 7

Angol mintás tavaszi kabát — — — — — P 25

Villanyszerelést

olcsó és jókészt

Szabó Sámuel, Péterfia u. 52.

A Magyar Fém- és Lámpaárugyár Rt. debreceni gyári lerakata,
mely ezideig a Király uca és Ferenc József ut sarkán volt
beolvadt
a Debreceni Üvegkereskedelmi Részvénytársaság megnagyobbított üzletébe.

Nevezett gyárnak elismerten legjobb gyártmányai u. m. :
Legszebb esillárok, lámpák, öntött vasedények, valamint zománcedények és háztartási cikkek
eredeti gyári árban szerezhetők itt be.

ugy nagyban, mint kicsinyben

Nyilt-tér.)*

Pályázati hirdetés

A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete f. év szeptember hó 1-én Simonffy ucca 5. sz. alatt megnyitandó klubhelyiség éttermének bérletére szak-képzett vendéglős bérlore pályázatot hirdet.

Részletes írásbeli ajánlatok az egyesület jelenlegi helyisége (Arany Bika szálló, félemelet) titkári hivatalában este 7—8 óra között személyesen nyújtandók be augusztus hó 8-ig bezárólag.

* E rovatban közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Padlólakk

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében Piac ucca 10. szám, Bika al szemben.

ACCUMULÁTOROKAT

tökéletesen és megbízhatóan javít és tölt, accumulator savat raktáron tart
FÖLDVÁRI Debr. 1-ső Elektrotechnikai Gyára
Szechenyi ucca 56. Telefon 168
Gyakorlatos felvételt.

Gyümölcs befőzésekhez

kiváló minőségű pergament befőtt kötöző papir, kötőzökender zsinag, befőttes üveg címkék minden szöveggel, CELLOPHAN átlátszó hygienikus cellulose hártya borítékban befőtt kötözéshez. Ujdonság!

Egy boríték tizenhét üvegre elegendő
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor Rt.
könyvkereskedésében. Telefon 54.
Ferenc József ut 34. szám.

Cséplőgép és iparüzemek részére mentőszekrények

felszerelve, meglévő mentőszekrények pótlása legutányosabban beszerezhetők

Schön Sándor

kezdő-, közép- és orvosi műszertárában DEBRECEN, Piac ucca 14. szám, Csapó ucca sarok. Telefon 11—55

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Neumann Testvérek cég a Tisza partján három évtized óta fennálló cipőüzletét Piac u. 43. sz. alá helyezte át

újalkitva és a legszebb árukkal felszerelve. Amidőn ezt a m. t. bevétel növelésének b. tudomására hozom, nem mulaszthatom el a cégem iránt eddig tanúsított bizalmat hálásan megköszönni és mély tisztelettel kérem, hogy cégem: t az új helyiségben is támogatni méltóztassék. Teljes tisztelettel NEUMANN TESTVÉREK, Cégtulajdonosa NEUMANN MÓR.

Apróhirdetések

Király kávé
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Degenfeld-tér 11. 2006

Női kalap
a „Buby” női kalapszalomban, szép csinos már 4.—pengőtől. Átalakítás 2 pengőtől. Csapó ucca 65., kisposta mellett. 2017

Olcsó árak!
Egyszerű ruhafazon 8.—Diszesebb plissé aljál 12.—től 14.— P-g. Győződjön meg kifogástalan munkámról. Nagy Rózi, József kir. herceg ucca 11. 2012

Elsőrendű
házikoszt, négyfogásos ebéd 80 filléért kapható úgy kihordásra, mint bent étkezésre. Csapó ucca 19. szám (Knoll-ház). Udvaron közvetlen balra. 2011

Naptól,
hidegtől megvédi lakását, ha ablakára szövétt farolet-tát vásárol Redonyüzemnél, Debrecen, Bethlen ucca tizenkilenc. 815

Cementlapok,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyarában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Üzlethelyiségek
kiadók Csapó ucca 93. szám alatt ujonnan épülő üzletházban.

Pompás
tartós színeket olcsón csakis Földes-féle ruha- és bőrfestékekkel érhet el. Zsákfesték! Hatvan u. 11. sz.

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Kipróbálta-e már
a Milodin csoda hatású félsziros arckenőcsöt ingyen? Kérdezze kitiűnő hatásáról hölgy ismerősét. Törvényesen védve Amerikában és Magyarországon! Beszerezhető Jeszenszky Andornál, Debrecen, Kossuth u. 1. 759

Tölgy,
bükk, gyertyán egészséges száraz tűzifák, valamint olcsó száraz bükk parkett-hulladék fuvar- vagy vagon-tételekben előnyösen beszerezhető Békési és Löw cégnél, Homokkert, Bánffy ucca 4. Telefon 9—45. sz. 972

Vidéki iskolágyermek
ellátást kaphat izr. uricsaládnál. Hajó u. 2.

Építetők
figyelmét felhívom: ajtók, ablakok készítését olcsón vállalom. Butorfényezést. Kész butor, konyhaberendezés kapható. Miklós u. 18., Bodnár. 2860

Jómeneteli
szatóciszület nagyalomásnál berendezéssel átadó. — Cim a kiadóban. 2874

Nyári szünet
alatt olcsó magán-, esetleg csoportórát vállal. Nyári hónapok alatt kívánságra magyar nótákat is tanít. — Cim a kiadóban. 2009

„TIPP“

a legbiztosabb gömbölyű mézes légyfogó papir!

Kapható: Hegedüs és Sándor Rt. papirkereskedésében. — Telefon 54. Ferenc József ut 34.

Megnyilt! BUTORHITEL Megnyilt!

12 hónapra készpénzáron
Hausner Károly butorüzletében
szerezhető be Simonffy u. 1/a és 2/c, a hírneves győri butorok kizárólagos egyedárúsiója.

RÉGÉNY

ORBÓK ATTILA: 5

SUZY, AZ IDEGEN LEANY

Barlai közvetlen szívéllyességgel fogott vele kez, de már a méltóságos kisasszony, Izabella, kézfogás és rövid pukkedli után visszament a szalon sarkába, ahol három gavallérra csapta neki a szelet. Pedig a főtisztelendő ur szerette volna kedvesen megcirógatni gyönyörű hófehér arcát, kifagatni, hogy érezte magát Bécsben, ellátogatott-e a templomba és gondolt-e rá, az ő régi hitoktatójára, aki az első áldozásban részécsitette. A vendégek sem a főtisztelendő megszokott társaságából való urak voltak, nem volt ide bejáratos a főjegyző, aki pedig igen jóízű anekdotákat tudott, sem az állatorvos, de még a fiatal dohánybevalót tiszt sem, pedig jó táncos híreben állott és két prédikátuma is volt... Csak épen nem vitte sokra, mert tanulás helyett mindig a szoknyák után futott.

A méltóságos asszonyt Kazacsi főszolgabíró tartotta szóval, aki igen gálans agglégény volt és roppant beszédes ember; a megye nevezetes familiáinak történetét háromszáz esztendőre visszamenőleg pontosan ismerte és szeretett legalább is száz évre előre jóslgatni, hogy melyik családnak mi lesz a sorsa. Izabella körül hárman forgolódtak, Mágori Laci, a fiatal nagypándori földbirtokos, — csinos, szép szál barna fiu volt, — aztán egy ragyás arcú, kis termetű, vézna emberke, akinek igazán nehéz lett volna az életkorát találmra megmondani. Ez Harmathy Géza volt, a dusszagdag Harmathy Gábor nagylévai földbirtokos idősebbik fia. A földbirtokos melankólikus érdeklázásának mindkét hajtása nagyon csenevész volt; a kisebbik fiu, aki tizenhatodik évében járt, egy pesti magánintézetben tanult, ahol gazdag és nehézfejú gyerekek sokkal könnyebben juthattak bizonyítványhoz, mint a nyilvános iskolákban. Harmathy Géza sem volt lumen, de szerény és csöndes ember, aki rutságának tudatában volt s teljes reménytelenséggel imáda

Izabellát. A büszke teremts csakhogy épen megtúrte közelében.

A gyönyörű leány mellett ült még Lám Jancsi is, a vármegyei levéltáros, az alispán unokaöccse, kitiűnő poéta, akinek a verseit a fővárosi lapok állandóan közölték. Költői vénája azonban nem szerzett neki különös tekintélyt és Várdán, a megyei székhelyen, a potentátok nem vették komoly ember számba azt az álmagat tekintetű, kedves szöke fiut, aki nagyon elvágott abból a világból, amelyben élt, de nem volt bátorsága elszakadni a szülői háztól. Az anyja rajongva szerette, kényeztette s talán ő volt az egyedüli lény a kis városkában, aki megértette legkisebbik fiát, a huszonöt éves Jancsit, de nagy szeretete egy örök kamaszásgra ítelt férfit nevelt belőle.

Mindhárom fiatalember szerelmes volt Izabellába. De különösen Mágori Laci, aki olthatatlan lelkesedéssel figyelte a szép leány minden szemrebbensét. Távoli atyafiságban állott Barlaival s azon a címen, hogy rokon-fiu, mint az árnyék, úgy követte Izabellát; most is Bécsben járt velük. Barlainé szívesen vette Mágori állandó kisérétéit; szeretett utazgatni leányával s miután férje csak ritkán kísérhete el őket, a lelkesedő, figyelmes, fáradhatatlan rokon már szinte nélkülözhetetlen utitársá lett reájuk néve.

Ott volt még az öreg járási orvos, Kauda doktor és a nagylévai gözmalmos, Laki János, aki valami üzleti kapcsolatban állhatott a nyugalmazott főispánnal, mert egyébként igazán nem juthatott volna be ebbe a válogatott társaságba. Lakinak a nagyapja még paraszt volt, de az apja már keuckedett és „vállalkozónak” hívatta magát. Laki János pedig a kispolgári apa örökségét nagy vagyonná növelte, a környéken három gözmalma volt és közel kétezer hold földje. Ez a paraszt származású, negyven esztendő, tömzsi ember alig konyított valamit a közzgazdasági élet teóriáihoz, — mindössze öt gimnáziumot járt ki Várdán, — de mégis aranybányává vált minden vállalkozás, amelyhez csak nyult. A megyében azt suttozták, hogy nem neki volt szüksége Barlaira, hanem a nyugalmazott főispánnak a gözmalmosra. Barlaiek pár év előtt még nagyon szerény viszonyok között éltek a piactéri régi házukban. Laki aztán bevonta néhány nagyobb vállalkozásába a volt főispánt, akinek a befolyására talán szüksége is volt. Azóta a volt főispán családja jó

módba került, a monostori villát is mindössze három esztendeje építették.

Barlai tegeződött a gözmalmossal, ami aztán Lakit az egész megye előtt magasabba emelte, mint a pénze. Egyébként jól megtanulta az érintkezési formákat, az uri modort, csak épen modulatának szögletességét nem tudta levethözni és ha hölgyekkel került szembe, rendszerint zavarba jött, mihelyt ildomos lett volna bókot mondani, amit pedig különösen vidéki kisasszonyok egymással versengve igyekeznek kiskikarni. Az udvarláshoz nem értett, pedig a legnagyobb ambíciója lett volna... A parfüm-illatos, valkitőan fehér bőrű, suhogó selyembe öltözött finom hölgyek közelsége elszédítette és ök voltak emelkedésnek legnagyobb szenzációi is. Hogy a közvetlen közelükbe juthatott...

Barlai a gözmalmossal épen bizalmas beszélgetésbe volt elmerülve, amikor Valihora belépett. A volt főispán, miután szívélyesen üdvözölte a papot, ismét diskurzusba merült Lakival s a plébános valami elhagyott szigeten érezhette volna magát, ha ott nincs az öreg járásorvos, aki minden alkalommal alaposan ki szokta kérdezni egészségi állapota felől a főtisztelendőt.

Ilyenformán aztán kellemesen elbeszélgetett vacsoráig Kauda doktorral az ezerjófűből főzött tea utólrhetetlen gyógyhatását fejtegetve, az összes gymorbántalmaknál, kivéve persze azt az esetet, amikor Isten akaratából gyógyíthatatlan beteg valaki.

A plébános és az orvos között persze elkerülhetetlen volt egy kis világnézleti csatározás is, amely azonban sohasem fajult el veszedelmes vitatkozássá; harminc éves ismerősök voltak és sokkal többre becsülték egymást kölcsönösen, semhogy a szívélyes jó viszonyt feláldozták volna elvi ellentéteikért.

Vacsora alatt — finom fogások kerültek az asztalra s különösen jó borok — általános és eleven társalgás indult meg, amelyben azonban Barlainé és Laki alig vettek részt; a főispánné hívós nyugalommal vigyázott, hogy a felszolgálás körül hiba ne essék, a gözmalomtulajdonos pedig, aki az asztalnál a poétalevéltáros és Harmathy között ült, nem igen tudott hozzászólani a divatos mondain témákhoz.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETESEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG HARMINC FILLER és EGYSZERRE HÁROM REGGELI LAPBAN JELENIK MEG:

a DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG-ban,
a DEBRECENI UJSÁG-ban és
a HAJDUFÖLD-ben.

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. szám és fiókkiadó-hivatalunkban: Széchenyi ucca 2. szám és Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám és fenti lapok kiadóhivatalában.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

VÉTEL

Iparosok figyelmébe!
Mindenféle kész, hasznosra való vasak legolcsóbban kaphatók. Rezet, ólmit, cinket, ócska vasat legmagasabb árban vesznek. Würdiger, Késes ucca 90. 431

LAKÁS

Udvari
két szoba, előszoba, mellék helyiséggel kiadó szeptember 1-re. Darabos ucca 21. 2943

Butorozott szoba
szoba kiadó. Késes ucca 86. 2944

Központon
modern különbejárati uccai szoba villamos megállónál kiadó. Egmalom u. 3. 2925

Kiadó
Kossuth ucca 51. augusztus közepére kétszobás verandás csinos lakás. 2930

Kiadó
Köntöskert, Bezerédi u. 29. egy szoba, konyha, speiz, üres lakás. 2928

Pinceszoba
azonnal kiadó, ugyanott szoba butor eladó, esetleg darabonként. Teiki ucca 34. 2922

Különbejárati
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Klein, Degenfeld-tér 3. 2933

Egy
udvarra nyíló szoba kiadó. 15-re. Oláh Károly ucca 51. 2937

Beköltözhető
három szobás, műhelyek, 2-3-4-6 szobások augusztusban Csapó ucca 19., kiadók. 2939

Különbejárati
butorozott szoba szolid uribernek kiadó. Bercsényi ucca 56. 2948

Öt szoba
minden tartozékaival, két részben is azonnal kiadó. — Poroszlai-ut 21. 2947

Két szobás
lakás kiadó azonnal. Vig kedvi Mihály ucca 16. 2946

Piac
44. szám alatt egy kétszobás rendelő vagy iroda, egy kétszobás iroda vagy szalon, egy nagy műhely és egy pinceraktár azonnal kiadó. 2951

Kétágyas
tágas, tiszta, szépen butorozott szoba azonnal kiadó. — Szent Anna 29. 2952

Háromszobás
komfort lakást előkelő uric családunk kölcsön ellenében kiadok. Értekezési Árpádtér 38. szám. 2975

Butorozott szoba
kiadó. Péterfia ucca 37. sz. 2972

Elcserélném
4 szobás uccai nagy udvaros lakásomat lehetőleg a Royal közelében lévő 3 szobással. Cim a kiadóban. 871

Kiadó
egy uccai szoba, konyha, speiz, fűkamara gyermektelen házaspárnak azonnal. Csokonai ucca 40. sz. 2821

KIADÓ
központon egy vagy két ur részére szoba fürdőszobahasználattal, télen központi fűtéssel, azonnalra.

Csinosan
butorozott szoba, előszoba, konyha kiadó. Arany János ucca 36., II. lépcső. 2886

Kis
udvari butorozott szoba azonnal kiadó. Miklós ucca 21. 2025

Butorozott
szoba modern új villában kiadó. Huszár u. 7., kisállomás mögött. 2002

Butorozott
szoba kiadó, ugyanott konyhaszekrény és tyukketrec eladó. Eötvös ucca 4. 2003

Butorozott
szoba, szép tiszta, kiadó augusztus 1-re. Török Bálint u. 25. 2004

Kiadó
2 szoba konyhás lakás, esetleg szőlővel együtt. Károly Ferenc József ut 52. sz. 2005

Különbejárati
butorozott szoba azonnal kiadó. Weisz, Bundi u. 15.

Szoba,
konyha kiadó, azonnal beköltözhető. Vendég u. 71. 2883

Uccai
nagyon szép butorozott szoba azonnal kiadó. Miklós ucca 21. 2024

KERESLET
Biztosítási üzletszerzőket magas fix és jutalékjavadalmazással keresünk. Jelentkezni d. u. 5-7. „Hermes”, Király u. 2. 2973

Gyázkocsik
olcsón, kedvező fizetés mellett eladó. Közvetítő díjazok. Megtekinthető Bérczi u. 3-b. 2961

Szőlőkarók
tölgyfából, lovas szőlőpermetezők eladó. Hatvan u. 22. 2962

Szőnyeg
ebédlőbe keresek. Hatvan u. 22. 2956

Jó családból
való fiu tanulónak felvételt fizetéssel Weinberger László vízvezeték és központi fűtési szerelőmester-nél, Széchenyi ucca 1. 2931

Betegtolókocsikat,
mindenféle butorokat megvételre keres az Ingóság-közvetítő. 2953

Munkásokat
bontáshoz felveszek, gyerekeket téglapuculáshoz. — Berta, Hatvan ucca 5. 2951

„Dorkó”
gumitalpu cipők gyári árban Mayernél, Simonffy u. 1. szám. 2957

LAPKIHORDÓ
asszonyok és rikkancsok magas fizetéssel és jutalékkal felvételnek a kiadóban.

Tűzőnő,
ki ragasztani is tud, felvétetik. Cegléd ucca 6. alatt. 2940

Cséplést
vállalok azonnalra. Belényesi, Hatvan u. 17. 2936

4000 pengőt
keresek üzleti célra, 10% kamaton kívül 10% haszonrészesedést biztosítok. Tökét heti 80 pengőjével törlesztem. — Ajánlatokat: „Biztos üzlet” jelígre keressetek. 2934

Bejáró
takarítónő jó bizonyítványval azonnal felveszek. — Piac ucca 28., II. 2927

Manikűrös
kisasszony felvétetik Forgácsnál, Hungária-palota. 2929

Kifutónak
erősebb fiu felvétetik Csapó 33. sz., gyümölcsüzletben, Goldbergnél. 2941

Szakácsnő
mindenes, felvétetik. Feketé, Kandia ucca 4., em. 2920

Kifutó fiu
bentékezéssel felvétetik. — Fűszerüzletben. Burguli u. 14. 2980

Kereskedő tanuló
jobb családból azonnal felvétetik. Hangya igazgató-ság, Vámospércs. 2021

Egy
cipészeged, hétszamos, teljes ellátással azonnal felvétetik. Teiki ucca 41. sz. 2022

Házvezetőnő
keresek, középkorú, egyedülálló urinőt. Bemutatkozás a délelőtti órákban. Vilmos császár körút 2-b. alatt. 2892

Hosszabb
bizonyítványval rendelkező perfect szobaleányt augusztus 1-re keres egy fiatal pár. Cim a kiadóban.

Tanításra
elfogad középiskolai tanulókat Kovács tanár, Homokkert, Tisza István ucca 4. 2697

SZÉNPÁLCÁS
ívlámpát megvételre keresek. Cim a kiadóban.

ELADÁS

Mocett
ebédlő, divány, gyermek vaságy eladó. Cegléd 16. 2938

Kerékpár
jókarban, új versenygumi, varrógép jutányosan eladó Piac 19., II. em. 2923

Eladó
ócska téglá, cserép, pala, ajtó, ablak, fedélfa. Hatvan u. 6. sz. házbontásnál. 2926

Teljesen
új hálószoba butor olcsón eladó. Közelebb Szent Anna u. 1., Medar fűszeres. 2949

Grammofon
lemezzel, nagy stelázi, listes láda eladó. Szent Anna 31. 2921

Hathetes
fajtszta német vizsla eladó. Hajnal uccai bérház, I. em. 5. B. 2935

Kirakatállvány,
nickelzett, öt üveglappal igen olcsón eladó. Özv. Szabó Lajosné, Péterfia u. 74. 2979

Zománcozott
kőedények 15—50 literig meglegőn olcsón kaphatók az Ingóságközvetítőnél. 2956

Géphűtőszekrények,
fürdőkádák legjutányosabban kaphatók az Ingóságközvetítőnél. 2955

Szabóvarrógépek,
házi varrógépek a legolcsóbban kaphatók az Ingóságközvetítőnél. 2954

Üres ládák
és egy teljes Révay-lexikon eladó Antalffy könyvkereskedésben. 2972

Fajborok
saját termés, 80 fillértől 1.80 P-ig literenként és hordótételnél engedmény. Arany János u. 30. Ráczó Gyula u. 2. 2970

Visszard asztalok
eladók. Megtekinthető Hatvan u. 22. 2046

Gazdasági eszközök,
szekerek, szerszámok, 16, ekék, vetőgépek, stb. eladók. Hatvan u. 22. 2968

Sörös üvegeket,
csattos üveget állandóan vásárolok. Hatvan u. 22. 2964

Ablakok,
nagy 3 méteres, vasból, üvegezve eladók. Hatvan u. 22. 2963

Italmérési
engedéllyel rendelkező vendéglőt keresek. Hatvan u. 22. 2965

Irógép,
keveset használt, olcsón eladó. Antalffy, Varg au. 1. szám. 2978

2 szárnyas
ajtó tokkal együtt eladó. — Tompa Mihály u. 4. 2977

WEISZ FERENC
asztalosmester, Fürdő ucca 4. Telefon 10-89., villanyerőre berendezett asztalos üzemében gyárt elsőrendű műbutorokat, egyszerű butorokat, üzlet-, iroda-, portálberendezéseket és épületasztalos munkákat. Saját készítésű butorok készen is kaphatók. 123

Ablakszárnyak
grammofonlemezek — és ászokgerendák eladók. Kossuth ucca 59. 2013

Nők!
Itt a nyár. Siessen új kalapját megvenni „Anny”-nál. Öt pengőtől modellek minden divatanyagból. Alakítás 3 pengőért. (Csapó u. 47.) 120

Olajfestékek
minden színben P 1.60-ért, zománcok, kályhaezüst, — karbol, kátrány, kocsikéncs, benzín igen olcsó árban a Belvárosi Festékházban, Hatvan u. 2.

Pormentesítő
olaj, szagtalan, világos, legolcsóbb árban kapható. Klein festéküzlet, Arany János 10. 2797

Tiszta lakása
lesz, ha festéket, butor- és padlólakot, — parkettbereszítőt, terpentint, meszelőt, parkett- és surolókefét a Belvárosi Festékházban, Hatvan u. 2., vásárol.

SIRKÖVEK
műköből, termésköből olcsón kaphatók a Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. 303

Boreladás!
Saját termés! Arany János 30. 1 pengőtől 1.80-ig, egész nap Ráczó Gyula ucca 2. sz., 1.30-ig literenként is. 2—6 óráig 80 fillértől, mindkét helyen jégbehűtve. 2008

Egy
négykerékű kis kocsit eladó M. Kissnél, Kishegyesi ut 40. 2020

Eladó
egy rövid zongora és modern mangorológép. Kandia ucca 6. 2018

Egy
rolló kirakatüveggel eladó. Munkásbiztosító, Petőfi-tér. 2014

30 fillér
a jöminőségű buzakenyérliszt Horváth lisztraktárában, Degenfeld-tér 1. 2885

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetőek a Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. sz. 303

INGATLAN
Földbérletet keresek 100 holdig épületekkel. Ügynököt díjazok. Hatvan u. 22. 2969

Debreceni Bankház
Miklós ucca 7., kirakatában olvashatók legújabb el- és bérbeadó birtok és más ingatlan hirdetések. 2950

Eladó ház!
Szent Annához 8-ik, 300 négyszögletes telekkel, 8 lóra istállóval, 3 kocsi színnel, az udvar csatornáva, vízvezeték és 60 méter mély furott kut. Kötöny ivóvízzel. Az épületek újonnan átrenoválva vannak, — van hét szoba mellékhelyiségekkel és terhermentes lakó nincs, azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 2945

Gyönyörű
uri ingatlan az István-uton 2000 négyszögöl konyhakertszöggel, gyümölcsös-sel, modern, adómentes, ötszobás lakással olcsón eladó. Teljes komfort. Bővebbet Debreceni Bankház helyiségében, Miklós ucca. 2953

Eladó
3 szobás villa szőlővel. — Komlóssy ut 46. Sestakert. 2015

Eladó
Alsójózsán 666 négyszögöl szép gyümölcsös, 16 méteres lakóházzal, cserépes tetővel. Kiskert uccában, 19. szám. Értekezni tulajdonosnál, Simkovics Gyulánál. 2880

Homokkert
elején. Szabó István ucca 15. sz. építkezésre alkalmas telek, bő szőlőterméssel eladó. Értekezni lehet dr. Kovács ügyvédnél, Piac ucca 73. 2019

Méliusz-tér 13.
kitünően megépített magas földszintes ház, kettős udvarral 52 ezerért eladó. 2016

VEGYES

Dália
virágot nagymennyiségben szállítok. Simonyi ut 9. sz. 2974

Belvárosban
forgalmas fodrászüzlet átadó, esetleg más célra. Cim a kiadóban. 2981

Debreceni Bankház
Miklós ucca 7. Legolcsóbb törlesztéses kölcsönök gyorsan folyósítottak 2959

Tisztelettel
értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy varrodámban jutányosan készülnék a legszebb modellek után kabátok, ruhák, stb. — József kir. herceg u. 35. Andrez Margit. 2942

Egy
üzlet átadó, vagy berendezés külön eladó. Cim a kiadóban. 2932

Tisztelettel
értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt Horváth Mihály-féle vendéglőt Bethlen ucca 29. sz. a. átvettém. Választékos zónareggelik. Ebéd és vacsora abonensek felvételnek. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri Tóth Imre vendégfő, a Gazdag-étterem volt főpincére. 4825

Teljes ellátásra
vagy tanításra, zongoratanításra, idegen nyelvek oktatására gyermekeket elvállaló özevgy urinő. Cim a kiadóban. 2924

Friss Adolf
címfestő műhelyét Csapó ucca 4. sz. alá helyezte át. Ugyanott tanuló felvétetik. 2976

Ha 50 pengőt ad,
ezért 100 P értékű elsőrendű szabómunkát végzek. Biztosíték van. Levelezőlap meghívást kiadóba kérek „Nagy haszon” jelígre. 634

I—IV.
osztályú középiskolai tanulókat javítóvizsgára előkészítő tanítónőképzédsz. — Csonka ucca 5. szám. 2010

FILE, HIMZÉS,
kelim, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készül Csapó ucca 4. sz. (melléklepcső). Vidéki megrendelést elfogad. 2007

Középiskolai
szolid leánykát jövő tanévre kosztra, lakásra, esetleg tanításra elvállal magános tisztviselő. Cim a kiadóban. 2023

MENEKÜLT ÓRÁS
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.